

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

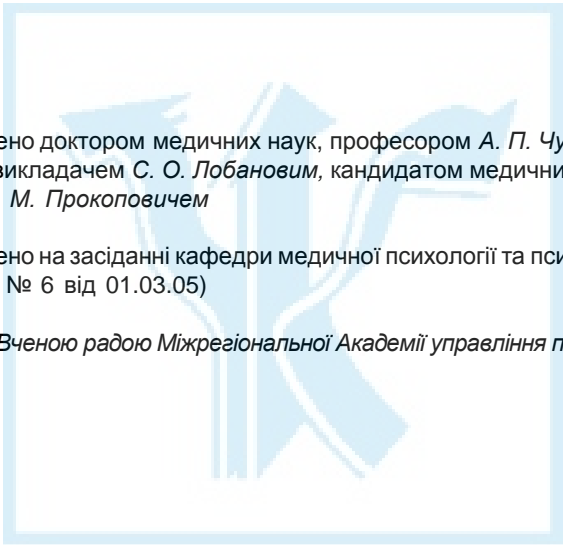
студентів спеціальності

“ПСИХОЛОГІЯ”

**(спеціалізація “Медична психологія”,
освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр)**

МАУП

Київ 2005

Підготовлено доктором медичних наук, професором *А. П. Чуприковим*, старшим викладачем *С. О. Лобановим*, кандидатом медичних наук, доцентом *Є. М. Прокоповичем*

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції (протокол № 6 від 01.03.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чуприков А. П., Лобанов С. О., Прокопович Є. М. Програма виробничої практики студентів спеціальності “Психологія” (спеціалізація “Медична психологія”, освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр). — К.: МАУП, 2005. — 28 с.

Програма містить пояснювальну записку, загальні положення щодо мети і змісту виробничої практики студентів спеціальності “Психологія”, розділи з організації та проведення практики, оформлення результатів проходження практики, зразки оформлення щоденника виробничої практики медичної психології та підсумкового звіту про виробничу практику, програму практики, список рекомендованої літератури, а також додатки.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Проходження практики має на меті удосконалення рівня знань, перевірку всебічного розвитку особистості студента, його здатність постійно підвищувати психологічну та медико-психологічну майстерність.

Виробнича практика студентів освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” вищої школи проводиться для закріплення знань і практичних навичок, отриманих у процесі вивчення основних практичних і теоретичних дисциплін, та їх подальшого поглиблення й удосконалення під час роботи в лікувально-профілактичних закладах, а також для ознайомлення з умовами роботи медичного психолога, з організацією лікувальної, психодіагностичної, психокорекційної та консультативної роботи, з основами етики й медичної та психологічної деонтології, для набуття й закріплення навичок, професійно необхідних медичному психологу.

МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Мета і завдання практики: перевірка теоретичних знань використання та закріплення на практиці отриманих теоретичних знань з патопсихологічної діагностики, основ психологічного консультування та психокорекції, оволодіння консультативними техніками і навичками встановлення й підтримання контакту з пацієнтом, обстеження хворого, виявлення психологічних і медичних проблем. Важливим аспектом є оволодіння розумінням відмінностей роботи з психічнохворими пацієнтами на різних етапах лікування, різними видами психічної патології. Важливим аспектом є надання психолого-консультативної та психокорекційної допомоги психічнохворим пацієнтам, закріплення на практиці знань і умінь, здобутих при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін.

Перелік теоретичних знань

Після проходження практики студенти повинні *знати*:

1. Основні напрями і школи консультативної психології.
2. Мету і завдання психологічного консультування.
3. Структуру, основні процедури консультативного процесу.

4. Вимоги до особистості консультанта.
5. Специфіку роботи медичного психолога в клініках різного профілю.
6. Особливості встановлення і техніки підтримання контакту з психічнохворими.
7. Спеціальні проблеми патопсихологічної діагностики в роботі з різними групами хворих (консультативно-діагностична робота з пацієнтами різних вікових груп, особами із соматичними і психосоматичними розладами, вагітними жінками, жінками після переривання вагітності, особами з сексуальними проблемами, з косметичними вадами, інвалідами, пацієнтами з тривожно-фобічними, депресивними розладами, агресивно налаштованими пацієнтами, хворими до- і післяоперативного втручання, хронічно і невиліковно хворими, хворими з суїцидальними намірами і вмираючими).
8. Структуру патопсихологічного дослідження пацієнта.
9. Методику патопсихологічного дослідження.
10. Патопсихологічні реєстр-синдроми.
11. Зміст роботи психолога-консультанта з родичами й оточенням хворого, з медперсоналом.
12. Правила складання психокорекційних програм для індивідуального і групового використання.
13. Основні методи і методики проведення психокорекційних заходів.
14. Способи оцінки ефективності лікувального процесу за допомогою патопсихологічних досліджень.
15. Правила оформлення та структуру психологічної документації.

Перелік практичних умінь

Після проходження практики студенти повинні *уміти*:

- визначити актуальну психологічну проблематику хворого;
- сформулювати та вибрати консультативну стратегію;
- визначити мету і завдання консультування і психокорекції;
- спланувати консультативно-діагностичний процес;
- провести анамнестичну бесіду з хворими на різні психічні вади;

- описати досвід спостереження за хворими різного профілю;
- оформити результати спостереження за хворим;
- спланувати патопсихологічне дослідження;
- провести патопсихологічне дослідження хворого з шизофренічними вадами;
- провести патопсихологічне дослідження хворого з афективними вадами;
- провести патопсихологічне дослідження хворого з органічними вадами;
- провести патопсихологічне дослідження хворого з екзогенно-органічними вадами;
- провести патопсихологічне дослідження хворого з розумовими вадами;
- провести патопсихологічне дослідження хворого з особистісними вадами;
- провести патопсихологічне дослідження хворого з психогенними вадами;
- оформити результати патопсихологічного дослідження;
- провести корекційну бесіду з членами родини хворого;
- провести консультативну бесіду з медперсоналом відділення з питань особливостей хворого, за яким спостерігають;
- оформити психологічну карту дослідження пацієнта.

Структура навичок і вмінь, якими має опанувати студент

Під час проходження практики студенти повинні закріпити та набути навичок: проведення психологічних консультацій з хворими, їхніми родичами, медичним персоналом з проблем стану тривожності й страху, депресії, втрати особистісного сенсу, у зв'язку із переживанням болю і втрати, порушенням працездатності, самостійності, комунікативними проблемами, труднощами адаптації тощо.

Студенти повинні виявити знання різноманітних прийомів і технік консультування, критичної оцінки результатів власної роботи, їх фіксації, складання психокорекційних програм і планів з психокорекції.

Під час клінічної роботи студенти повинні виявити вміння щодо складання плану патопсихологічного обстеження, прове-

дення патопсихологічного обстеження, підбиття підсумків патопсихологічного обстеження та оформлення його результатів.

У процесі консультативної роботи перевіряються вміння оцінювати ефективність певних засобів і прийомів консультування відповідно до характеру проблем та індивідуально-психологічних особливостей пацієнтів, членів їхніх родин, протоколювання процесу та результатів клінічного спостереження, психологічної бесіди, патопсихологічного обстеження, психокорекційної роботи.

ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Загальні положення організації практики

Виробнича практика студентів спеціальності “Психологія” (спеціалізація “Медична психологія”, освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр) проводиться в обсязі помічника медичного психолога і практичного психолога з елементами психодіагностики та корекції тривалістю 4 тижні.

Загальна та орієнтовна тривалість проведення циклів виробничої практики можуть бути змінені профільною кафедрою за узгодженням навчальної частини з метою оптимізації проходження циклу практики.

Серед баз практики для проходження виробничої практики можуть бути використані: науково-дослідні установи медичного профілю, медичні лікарняні установи, поліклінічні медичні заклади, стаціонарні медичні установи різного профілю, лікувальні та медико-профілактичні реабілітаційні установи і центри, профільні кафедри вищих навчальних закладів, інших закладів освіти і науки. Вибір закладу проходження практики зумовлений орієнтацією кафедри медичної психології та психокорекції, переліком актуальних баз практики, актуальними навчально-методичними завданнями студента.

Загальне керівництво практикою здійснює керівник практики, який призначається завідуючим кафедрою.

Керівництво практикою студентів від кафедри покладається завідуючим кафедрою на його заступників, які планують розподіл студентів-практикантів між керівниками практики, а також здійснюють систематичний контроль за проходженням практики.

До керівництва виробничою практикою залучаються кваліфіковані і досвідчені викладачі кафедри. При призначенні керівника-методиста враховуються його наукові інтереси та спеціалізація студента-практиканта. Після закінчення практики викладачеві доручається керівництво дипломною роботою цього студента.

В обов'язки керівника практики від профільної кафедри входять підготовка наказу про практику, загальне керівництво нею та координація методичного керівництва з боку кафедри.

Індивідуальне керівництво практикою кожного студента безпосередньо здійснює призначений кафедрою керівник практики від бази (відповідно до педагогічного навантаження). Обов'язком керівника є постійна допомога студенту-практиканту у виконанні всіх завдань практики, їх оцінка та підготовка відповідної звітної документації про проходження практики.

Керівництво практикою студентів безпосередньо на базах практики доручається кваліфікованим досвідченим фахівцям у галузі медичної психології, психології, психіатрії, обов'язком яких є: ознайомлення студентів з робочими місцями, забезпечення необхідними документами і проведення докладного інструктажу відповідно до вимог організації; методичне керівництво і консультації з планування, організації і проведення медико-психологічних заходів; формування у практикантів практичних умінь і навичок медичного психолога, навичок етичної та деонтологічно обґрунтованої поведінки, професійного підходу в організації ефективної медико-психологічної допомоги.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра медичної психології та психокорекції.

Керівник практики від кафедри:

- перед початком практики контролює готовність баз практики до прибуття практикантів, надає необхідні методичні консультації щодо відповідної підготовки таких місць;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед прибуттям студентів на практику: інструктує студентів про порядок проходження практики, забезпечує їх необхідними документами (направлення, програма, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо);

- інформує студентів щодо системи і правил звітування з практики (підготовка письмового звіту, щоденника, плану-графіка, тексту звіту, інших вимог, що встановлюються кафедрою медичної психології з урахуванням конкретного місця практики);
- контролює забезпечення сприятливих умов праці протягом часу перебування студентів на практиці або стажуванні;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

Керівник практики від бази (підприємства) практики:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів під час проходження практики студентів;
- забезпечує якісне проходження практики згідно із програмою;
- контролює виконання практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- у складі комісії приймає заліки по практиці.

Студенти у процесі проходження практики зобов'язані:

- перед початком практики проконсультуватись у керівника від кафедри щодо змісту, етапів, форм практики, терміну та всіх необхідних для її проходження документів і правових засад;
- своєчасно прибути на підприємство, організацію для проходження практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, визначені програмою практики;
- своєчасно і в повному обсязі подати звіт з практики, який має містити висвітлення та аналіз власних видів діяльності при проходженні практики, а також науково-педагогічних здобутків у галузі медичної психології.

Практикант повинен щодня записувати в щоденник інформацію про роботу, яку він виконує, свої враження про її успішність та ефективність. Керівник практики від підприємства оцінює щоденну роботу і затверджує її підписом. По закінченні практики керівник від бази практики в короткій рецензії характеризує свої враження від професійної підготовки практиканта, його ставлення до виконуваної ним роботи, особисті якості (працездатність, відповідальність, компетентність) і вказує на недоліки.

ОРІЄНТОВНИЙ СУМАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

№ пор.	Заходи
1	Скласти програму і організувати психологічне дослідження хворого
2	Провести спостереження та психологічну бесіду (аналог клінічного інтерв'ю)
3	Провести патопсихологічне дослідження у хворих
4	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію осіб з проявами страху і тривоги
5	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію осіб у стані посттравматичного стресу
6	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію хворих з психосоматичними розладами
7	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію осіб і суїцидальною поведінкою
8	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію хворих з психічними (психотичними) розладами
9	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію хворих на алкоголізм, наркоманію і токсикоманію
10	Провести тематичне медико-психологічне консультування хворих
11	Заповнити карти психологічного обстеження хворих
12	Брати участь у семінарських заняттях в обговоренні хворих і розладів, що спостерігалися

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

1. Структура виробничої практики

Виробнича практика складається з аудиторної та практичної частин.

Аудиторна частина передбачає:

1. Відвідування лекцій, семінарських занять, консультацій, що їх проводять керівники практики або викладачі груп, в яких планується робота практиканта.
2. Ознайомлення з навчальними планами та програмами базової або випускної кафедри.
3. Підготовку до залікового та контрольних занять на базі практики відповідно до тематики, що її визначив керівник практики.

4. Участь у семінарських, контрольних та заліковому заняттях на базі практики згідно з тематикою, що її визначив керівник практики.

Практичною частиною передбачено:

1. Участь у роботі та заходах лікувально-реабілітаційних і профілактичних установ і закладів, стаціонарних, поліклінічних відділень.
2. Участь в оглядах хворих разом із персоналом лікувальних стаціонарних і поліклінічних установ, відділень, центрів.
3. Участь у запланованих обговореннях (вивченні окремих медичних особливостей симптоматики) стаціонарних хворих.
4. Проведення самостійної науково-дослідної роботи відповідно до профільної тематики кафедри та навчальної орієнтації студентів і підготовки науково-дослідних матеріалів.
5. Активну участь у медико-психологічній роботі з персоналом і хворими лікувальних відділень.
6. Проведення консультативних бесід з хворими за профільною тематикою.
7. Проведення патопсихологічних і клініко-психологічних досліджень хворих відповідно до профільної тематики кафедри та відділень, завдань лікувально-реабілітаційних установ.

У процесі проходження практики студенти можуть вибрати, за узгодженням із керівником практики, фрагмент навчально-дослідницької роботи, використовуючи знання, здобуті у вищому медичному навчальному закладі, та результати досліджень під час проходження практики. Студенти працюють з медичною літературою, а також літературними джерелами загальної та медичної психології.

Дослідницька робота здійснюється у формі підготовки структурованого реферату, виконання індивідуальних завдань, включення в роботу елементів експериментально-психологічних обстежень, доповідей чи повідомлень на науково-практичних конференціях лікарень із складанням таблиць, схем, діаграм, стендів-лекцій тощо. Якщо кілька студентів працюють в одному напрямі, то можна провести конференцію на цю тему, заслухати та обговорити їх реферати.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Під час практики запропонований орієнтовний зміст занять може коригуватись керівниками практики від кафедри та від бази практики залежно від науково-методичної орієнтації та навчального спрямування студентів.

№ пор.	Назва теми
1	Ознайомлення з програмою практики. Ознайомлення з документальною та організаційною структурою бази практики. Визначення мети діяльності бази практики і ознайомлення з її основними напрямками роботи. Ознайомлення і робота з методичними та організаційними ресурсами бази практики
2	Теоретична перевірка знань професійної етики та деонтології. Спостереження за роботою штатних працівників бази практики у клінічних відділеннях. Ознайомлення з посадовими обов'язками штатних працівників бази практики (середнього та старшого медперсоналу, медичних психологів)
3	Перевірка теоретичних знань з основ психологічного консультування, методів роботи з хворими різних нозологічних груп, проведення патопсихологічного дослідження, документування результатів
4	Визначення мети і завдання психологічного консультування, структури та основних процедур консультативного процесу, особливостей встановлення та технік підтримання контакту, правил складання психокорекційних програм для індивідуального і групового використання. Обговорення змісту роботи психолога-консультанта з родичами й оточенням хворого, з медперсоналом
5	Освоєння основних методів і методик проведення патопсихологічного дослідження, документування результатів дослідження, способів оцінки ефективності лікування під час патопсихологічного дослідження. Патопсихологічне дослідження хворого з психогенними розладами
6	Патопсихологічне дослідження хворого з шизофренічними розладами. Патопсихологічне дослідження хворого з афективними розладами
7	Патопсихологічне дослідження хворого з органічними розладами. Патопсихологічне дослідження хворого з екзогенно-органічними розладами
8	Патопсихологічне дослідження хворого з розумовими вадами. Патопсихологічне дослідження хворого з особистісними розладами
9	Участь у проведенні діагностичних і психокорекційних заходів: а) визначити актуальну психологічну проблематику хворого; б) сформулювати її та обрати консультативну стратегію, скласти психокорекційну програму; в) визначити мету і завдання консультування і психокорекції; г) спланувати консультативний процес; д) укомплектувати психокорекційну групу; е) провести індивідуальну та групову психокорекцію відповідно до актуальної проблематики та індивідуально-психологічних особливостей пацієнта; ж) налагодити і підтримувати консультативний контакт і комфортний психологічний клімат у психокорекційній групі; з) правильно завершити консультацію та психокорекцію, оцінити їх ефективність
10	Підготовка звітної документації

Програма виробничої практики передбачає контроль знань у галузі медичної психології за темами:

1. Психологічне консультування як особлива форма психологічної допомоги.
2. Етичні принципи роботи психолога-консультанта.
3. Особистісно-орієнтоване консультування.
4. Гештальт-консультування.
5. Трансактний аналіз.
6. Екзистенційне консультування.
7. Логотерапія.
8. Психоаналітичні техніки в консультуванні.
9. Поведінкове консультування.
10. Соціально-когнітивна теорія в консультуванні.
11. Раціонально-емотивне поведінкове консультування.
12. Когнітивне консультування.
13. Мультимодальне консультування.
14. Некласичні напрями і християнська практика психологічної допомоги.
15. Мета і завдання психологічного консультування.
16. Структура та основні елементи консультативного процесу.
17. Проблема вибору консультативної тактики і критерії оцінки ефективності консультативної допомоги.
18. Психогігієна, самопомога, супервізорство в роботі психолога-консультанта.
19. Консультативний контакт як особливий тип взаємодії.
20. Терапевтичний клімат як передумова встановлення консультативного контакту; фізичні та емоційні компоненти терапевтичного клімату.
21. Психологічний захист, види і роль у консультативному процесі.
22. Поняття опору в консультативній взаємодії, робота з опором.
23. Проблема переносу і контрпереносу в психологічному консультуванні.
24. Процес психологічного консультування.
25. Перша зустріч з клієнтом, проблема встановлення і підтримання контакту.

26. Визначення та оцінка проблеми пацієнта.
27. Вибір тактики, планування консультативного процесу.
28. Особливості завершення консультативного контакту.
29. Процедури і техніки консультування.
30. Методи психодіагностики в консультуванні.
31. Анамнестичні бесіди із хворими на різні психічні розлади.
32. Спостереження за хворими різного профілю.
33. Структура патопсихологічного дослідження.
34. Патопсихологічне дослідження хворого з шизофренічними розладами.
35. Патопсихологічне дослідження хворого з афективними розладами.
36. Патопсихологічне дослідження хворого з органічними розладами.
37. Патопсихологічне дослідження хворого з екзогенно-органічними розладами.
38. Патопсихологічне дослідження хворого з розумовим недорозвиненням.
39. Патопсихологічне дослідження хворого з особистісними розладами.
40. Патопсихологічне дослідження хворого з психогенними розладами.
41. Сім'я у психологічному консультуванні.
42. Консультування представників різних вікових груп (підлітків, осіб похилого віку та ін.).
43. Дослідження і консультування клієнтів з соматичними і психосоматичними розладами; моделі взаємодії "лікар — пацієнт (клієнт) — консультант".
44. Дослідження і консультування вагітних жінок, породіль, жінок після переривання вагітності.
45. Дослідження і консультування пацієнтів з сексуальними проблемами.
46. Дослідження і консультування хворих на алкоголізм і наркоманію.
47. Дослідження і консультування тривожних і фобічних пацієнтів.

48. Дослідження і консультування ворожо налаштованих та агресивних клієнтів.
49. Дослідження і консультування клієнтів з депресією та суїциадними намірами.
50. Дослідження і консультування інвалідів, невиліковних хворих і вмираючих.
51. Особливості проведення консультативної роботи в соматичній клініці.
52. Дослідження і консультування гостро і хронічно хворих.
53. Дослідження і консультування перед оперативним втручанням і після нього.
54. Консультування родичів хворого.
55. Консультування медперсоналу.
56. Групова динаміка.
57. Особливості проведення групової та індивідуальної психокорекції в умовах психоневрологічної клініки.
58. Урахування характеру захворювання та загального стану хворого в разі прийняття рішення про проведення психологічної корекції і укладанні психокорекційних програм.
59. Оцінка ефективності психокорекційних заходів.
60. Просвітницька діяльність, інформування пацієнтів.

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Практика оцінюється цикловою комісією у складі керівника практики від навчального закладу та керівника практики від бази з урахуванням зауважень керівників, оформленої звітної документації, самооцінки студента.

Студенту, який не виконав програми практики з поважних причин може бути надано право повторного її проходження за умов, визначених кафедрою та навчальною частиною.

Контроль за проходженням практики здійснює керівник практики з метою виявлення недоліків і надання практичної допомоги студентам у процесі виконання практики та оформлення звітної документації.

Керівники практики перевіряють організацію роботи практикантів, процес виконання програми ставлення до виконання завдань, правил внутрішнього розпорядку. Контроль здійснюється за допомогою планових (поточних) співбесід, безпосереднього спостереження, аналізу звітної документації, підсумкової конференції.

Підсумки практики підбиваються після завершення терміну практики на заключній конференції та на складанні заліку з практики (після подання звітної документації, відкритого захисту перед цикловою комісією).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Оцінюючи проходження студентами практики, враховуються такі положення:

- успішність і повнота виконання програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- дотримання вимог професійної етики та деонтології, правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- активність студента, ініціативність у процесі виконання завдань;
- систематичність і якість ведення щоденника;
- повнота, логічність, стилістична досконалість доповіді та відповідей на запитання на заключній конференції;
- організованість, впевненість, інтерес до роботи.

Оцінка “відмінно” виставляється за умов:

- виконання студентом повного обсягу програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- проявів впевненості організованості і сумління при виконанні покладених на студента обов’язків;
- дотримання вимог професійної етики та деонтології, виконання правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- високого рівня ініціативності, творчості, відповідного фази навчання рівня теоретичної та практичної підготовки;
- чіткого, логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам оформлення звітної документації та містить самооцінку студентом власної діяльності;

- наявності особистих вражень студента та самоаналізу роботи, описаних у щоденнику практики;
- вчасного та відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики.

Оцінка “добре”:

- виконання студентом повного обсягу програми практики;
- виявлення належного рівня теоретичної та практичної підготовки;
- дотримання основних правил професійної етики та деонтології з окремими недоліками;
- вчасного і відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики;
- недостатнього рівня самоаналізу, творчості, ініціативності.

Оцінка “задовільно”:

- виконання студентом основної програми практики та індивідуальних завдань у разі наявності численних зауважень з проходження практики;
- подання вчасно оформленої звітної документації.

Оцінка “незадовільно”:

- недотримання студентом вимог професійної етики та деонтології;
- порушення виробничої дисципліни і внутрішнього розпорядку бази практики;
- невиконання завдань і програми практики;
- невчасного подання звітної документації.

ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Щоденник виробничої практики студента містить у хронологічній послідовності занотовані дані про проведену роботу: особисто або беручи в ній участь. Записи про виконану роботу перевіряються і візуються наприкінці практики керівником від

бази і керівником від навчального закладу, як і характеристика щодо роботи практиканта, яка підписується тими ж особами і завіряється печаткою установи бази практики.

На основі записів у щоденнику складається *Підсумковий звіт студента про проходження практики*, де підсумовується загальна кількість спостережень, психодіагностичних і психокорекційних процедур, психологічних консультацій, кількість обстежених тощо. Частиною Підсумкового звіту може бути *Звіт про науково-дослідницьку роботу*, який оформлюється відповідно до вимог щодо наукових і дослідницьких робіт.

Частиною Підсумкового звіту є опис практичних навичок і вмінь, яких набули студенти під час практики; можна навести методи психологічної та корекційної роботи з пацієнтами та результати цієї роботи. До звіту додаються дані психологічного та патопсихологічного обстеження пацієнтів студентами. Доцільно додати до звіту результати про вивчення патопсихологічних реєстрсиндромів на прикладі будь-яких двох. Зміст і структура звіту наведені нижче.

Залік складається студентами в останній день виробничої практики комісії, до складу якої входять керівник практики від вищої школи і керівник (загальний і безпосередній) від бази практики.

Критерієм якості проходження практики є засвоєння практичних навичок, вмінь, знань, передбачених програмою виробничої практики, виконання практичних завдань практики. Критерії оцінювання наведені у попередньому розділі.

Загальна оцінка за підписом викладача-керівника практики заноситься до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості (протоколу).

Протягом тижня після закінчення практики керівник від вищого навчального закладу подає відомість до відповідного деканату.

**Зразок оформлення щоденника виробничої практики
бакалавра медичної психології про роботу
з патопсихологічної діагностики
та психологічного консультування хворих**

студент _____ групи _____

на базі _____ від _____ 200_ р. до _____ 200_ р.

Керівник (від бази) _____

Керівник (від навчального закладу) _____

Дата, години роботи	Перелік і зміст психологічних консультацій і психокорекційних заходів	Підписи керівників
	Проведене патопсихологічне дослідження хворого Н. Протокол дослідження додається. Оформлено результати дослідження	
	Проведено психологічну консультацію з дружиною хворого П. Щодо складнощів у спілкуванні, що виникли внаслідок хвороби, та її суб'єктивного сприйняття хворим. Надано практичних рекомендацій щодо гармонізації стосунків (протокол консультації додається)	
	Проведено психологічну консультацію з медичною сестрою щодо неможливості установити контакт з агресивним хворим (протокол додається)	

**Підсумковий звіт про виконану під час виробничої практики
бакалавра медичної психології роботу з психологічного
консультування хворих і психокорекції**

Структура звіту

Титульна сторінка.

Оформлюється відповідно до вимог щодо титульних сторінок курсової роботи або дипломної роботи.

Зміст.

Вступ.

Вказуються база, мета, завдання, структура практики, основні напрями практичної роботи, опис фрагмента науково-дослідної роботи студента, яку буде виконано протягом практики.

Оволодіння практичними навичками.

Розділ містить частину, у вигляді таблиць що включає попередньо вказану таблицю оволодіння практичними навичками.

<i>№ пор.</i>	<i>Практичні навички</i>	<i>Кількість</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1	Проведення психологічної бесіди (клінічного інтерв'ю)		
2	Провести патопсихологічне дослідження психічних функцій у хворих: сприйняття уваги пам'яті мислення інтелекту емоційно-вольової сфери стану свідомості		
3	Виявити основні патопсихологічні реєстр-синдроми		
4	Виявити тип внутрішньої картини хвороби		
5	Проводити раціональну психотерапію		
6	Дослідження особистості хворого за допомогою ММРІ (СМОЛ). Патопсихологічна оцінка результатів дослідження		
7	Дослідження особистості хворого за допомогою тематичного аперцептивного тесту (ТАТ). Патопсихологічна оцінка результатів дослідження		
8	Дослідження особистості за допомогою методики Дембо-Рубінштейна. Патопсихологічна оцінка результатів дослідження		
9	Дослідження акцентуованих рис особистості за допомогою опитувальників К. Леонгарда та Шмішена. Патопсихологічна оцінка результатів дослідження		
10	Дослідження особистості хворого з допомогою тесту Айзенка. Патопсихологічна оцінка результатів дослідження		
11	Дослідження особливостей емоційного стану хворого з допомогою методики Спілбергера. Патопсихологічна оцінка рівня реактивної і особистісної тривожності		
12	Дослідження типів психічного реагування особистості на соматичне захворювання з допомогою ЛОБИ		
13	Дослідження девіантних і делінквентних форм поведінки і акцентуацій характеру у підлітків за допомогою ПДО. Патопсихологічна оцінка результатів дослідження		

Теоретичний розділ.

Містить короткий опис науково-дослідної роботи протягом терміну практики за вибраною студентом тематикою та узгодженою із викладачем.

Практична робота протягом практики.

Розділ містить практичні матеріали студентів, напрацьованих під час проходження практики. Це результати обстеження хворих, результати патопсихологічного обстеження, психологічні інтерв'ю тощо, а також стислий виклад роботи. При цьому доцільно використовувати карту психологічного обстеження.

КАРТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ

1. Ім'я, по-батькові пацієнта.
2. Рік народження (або приблизний вік, встановлений візуально).
3. Стать.
4. Освіта.
5. Професія.
6. Посада.
7. Сімейний стан.
8. Склад сім'ї (всі особи, які проживають з пацієнтом).
9. Джерело інформації про можливість отримати консультацію.
10. Дата первинного прийому.
11. Прізвище, ім'я, по батькові консультанта, який проводить первинний прийом.
12. Короткий зміст скарги пацієнта.
13. Наявність стенограми або магнітофонного запису (так, ні).
14. Загальне враження про пацієнта.
15. Аналіз скарги: а) явний рівень; б) прихований рівень;
16. Суб'єктивний локус скарги (на кого скаржиться пацієнт).
17. Об'єктивний локус скарги (на що саме скаржиться пацієнт).

18. Самодіагноз (як пояснює пацієнт причини власних складнощів).
19. Запит на яку допомогу чекає пацієнт: “навчіть”, “порадьте”, “допоможіть”).
20. Емоційно-ціннісне ставлення до особи, яка фігурує в суб'єктивному локусі скарги (довільне, в термінах консультанта).
21. Ставлення до консультації та консультанта.
22. Характер консультації (загальна емоційна підтримка, підтримка прийнятого рішення, аналіз і обговорення життєвої ситуації, життєвої альтернативи, мотивування щодо пошуку іншої допомоги (соціальної, психіатричної, юридичної тощо), інформування (про сімейні, інтимні, службові стосунки, вікові особливості дітей, методи самопомоги, інші можливості отримати допомогу тощо).
23. Рекомендації (зміст і форми).
24. Задоволеність клієнта консультацією (за оцінкою консультанта) за п'ятибальною шкалою.
25. Випадок належить до розряду гострих, що потребують термінової допомоги (так, ні).
26. Випадок суїцидально небезпечний (так, ні).
27. Випадок вимагає додаткової зустрічі (так, ні).
28. Випадок вимагає передачі іншому консультантові (так, ні).
29. Випадок потребує психіатричної діагностики та консультування (так, ні).
30. Випадок потребує інших видів діагностики та допомоги (яких саме?).
31. Подальша робота з пацієнтом (тезовий протокол):

Дата	Основний зміст роботи	П. І. Б. консультанта

Висновки.

Розділ містить докладне описання підсумків практики самого студента. Опис включає систематизовану докладну рефлексію.

сію на власну діяльність студента під час практики. Основну увагу слід приділити власним позитивним, опрацьованим вмінням і недолікам, спостереженням студентом під час практики.

Список джерел.

Додатки.

Містять результати досліджень невербалізованого характеру — малюнки, графіки тощо, а також описи і бланки методик, використаних під час роботи з пацієнтами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адлер А. Воспитание детей. Взаимодействие полов. — Ростов н/Д, 1998.
2. Айзенк Ганс Ю. Проверьте свои способности. — М.: Педагогика-Пресс, 1992.
3. Ассаджоли Р. Психосинтез: теория и практика. — М.: Refl-Book, 1994. — 314 с.
4. Байярд Р. Т., Байярд Д. Ваш беспокойный подросток. — М., 1991.
5. Баттерворт Дж., Харрис М. Принципы психологии развития. — М., 2000.
6. Блейхер В. М., Крук И. В. Патопсихологическая диагностика. — К., 1986. — 280 с.
7. Блейхер В. М., Крук И. В., Боков С. Н. Практическая патопсихология. — Ростов н/Д., 1996. — 448 с.
8. Бурлачук Л. Ф., Морозов С. М. Словарь-справочник по психодиагностике. — СПб.: Питер Ком, 1999.
9. Бурлачук Л. Ф., Савченко Е. П. Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб). — К., А.Л.Д., 1995.
10. Вилюнас В. К. Психологические мотивации человека. — М.: Изд-во МГУ, 1990. — 288 с.
11. Вітенко І. С. Загальна та медична психологія. — К., 1994.
12. Возрастная и педагогическая психология / Под ред. М. В. Гамезо и др. — М., 1984.
13. Выготский Л. С. История развития высших психических функций / Собр. соч.: В 6 т. — М.: Педагогика, 1983. — Т. 3. — 328 с.

14. *Гальперин П. Я.* Введение в психологию. — М.: Изд-во МГУ, 1976.
15. *Гамезо М. В., Домашненко И. А.* Атлас по психологии. — М., 1986.
16. *Дружинин В. Н.* Психология общих способностей. — СПб., 1999.
17. *Зейгарник Б. В.* Патопсихология. — М., 1986. — 288 с.
18. *Калиновский П. П.* Переход: Последняя болезнь, смерть и после. — М., 1991.
19. *Кон И. С.* Психология ранней юности. — М., 1989.
20. *Костюк Г. С.* Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. — К.: Рад. шк., 1989. — 608 с.
21. *Крэйг Г.* Психология развития. — СПб., 2000.
22. *Лурия А. Р.* Основы нейропсихологии. — М.: Изд-во МГУ, 1973.
23. *Менделевич В. Д.* Гинекологическая психиатрия. — Казань, 1996.
24. *Максименко С. Д.* Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. -К.: НДІП, 1990. — 240 с.
25. *Методики психодиагностики в спорте: Учеб. пособие / В. Л. Маришук, Ю. М. Блудов и др.* — М.: Просвещение, 1990.
26. *Методы психологической диагностики.* — М.: РАН; Ин-т психологии, 1994.
27. *Мишель Кле.* Психология подростка. Психосексуальное развитие. — М., 1991.
28. *Насиновская Е. Е.* Методы изучения мотивации личности. Опыт исследования личностно-смыслового аспекта мотивации: Учеб.-метод. пособие. — М.: Изд-во МГУ, 1988.
29. *Общая психодиагностика / Под ред. А. А. Бодалева, В. В. Столина.* — М.: Изд-во МГУ, 1987.
30. *Подмазин С. И.* Тесты для диагностики акцентуаций характера / Под ред. Ю. З. Гильбуха. — К., 1995.
31. *Пол Клайн.* Справочное руководство по конструированию тестов. Введение в психометрическое проектирование. — К., 1994.
32. *Практикум по психодиагностике. Дифференциальная психометрика / Под ред. В. В. Столина, А. Г. Шмелева.* — М.: Изд-во МГУ, 1984.
33. *Практическая психология: Учебник / Под. ред. М. К. Тушкиной.* — СПб: Дидактика Плюс, 1998. — 336 с.

34. *Психологическая диагностика*: Учеб. пособие. — М.: УРАО, 1997.
35. *Психология*: Словарь / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. — М.: Политиздат, 1990. — 494 с.
36. *Психология смерти и умирания*: Хрестоматия. — Минск, 1998.
37. *Психология эмоций*. Тексты / Под ред. В. К. Вилюнаса, Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1984.
38. *Психология* / За ред. Ю. Л. Трофімова. — К., 1998.
39. *Ремшидт Х.* Подростковый и юношеский возраст. Проблемы становления личности. — М., 1994.
40. *Рыбалко Е. Ф.* Возрастная и дифференциальная психология. — СПб., 1990.
41. *Рязанцев С.* Танатология. — СПб., 1994.
42. *Сидоров П. И., Парняков А. В.* Введение в клиническую психологию: В 2 т. — М., 2000.
43. *Собчик Л. Н.* Методы психологической диагностики. — Вып. 3. Диагностика межличностных отношений. Модифицированный вариант интерперсональной диагностики Т. Лири. — М., 1990.
44. *Тонконогий И. М.* Введение в клиническую нейропсихологию. — Л., 1973.
45. *Фельдштейн Д. И.* Психология развития личности в онтогенезе. — М., 1989.
46. *Франкл В.* Доктор и душа. — СПб., 1997.
47. *Фрейд З.* Вступ до психоаналізу. — К., 1998.
48. *Хрестоматия по общей психологии. Психология мышления* / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1981. — 400 с.
49. *Хрестоматия по общей психологии. Психология памяти* / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1979. — 272 с.
50. *Хрестоматия по ощущению и восприятию* / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1975. — 400 с.
51. *Худик В. А.* Диагностика детского развития: методы исследования. — К.: Освіта, 1992.
52. *Шевандрин Н. И.* Психодиагностика, коррекция и развитие личности. — М.: Гуман. Издат. центр «ВЛАДОС», 1998.
53. *Эриксон Э.* Идентичность: юность и кризис. — М., 1996.
54. *Юнг К. Г.* Конфликты детской души. — М., 1994.
55. *Юсупов И. М.* Вчувствование, проникновение, понимание. — Казань, 1993.
56. *Ялом И.* Экзистенциальная психотерапия. — М., 1999.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення листа* про проходження практики

Директору _____
(повна назва інституту)

(прізвище та ініціали)

(прізвище та ініціали студента)

Група _____

Спеціальність _____

Форма навчання _____

Прошу дозволити проходження _____ в термін _____
(вид практики)

з “__” _____ до “__” _____ на базі _____
(повна назва закладу)

Керівник практики від _____
(повна назва закладу — бази практики)

(прізвище та ініціали, посада)

Погоджено:

_____ (підпис керівника практики) _____ (прізвище та ініціали)
від бази практики

“__” _____
(дата)

_____ (підпис керівника навчального закладу) _____ (прізвище та ініціали)

“__” _____
(дата)

МП

_____ (підпис студента)

“__” _____
(дата)

* Лист надсилається в інститут на ім'я директора за 1,5–2 місяці до початку практики.

Щоденник практики студента

Щоденник розроблено за формою відповідно до “Положення про практику студентів МАУП”, затвердженого наказом Президента Академії від 17 січня 2005 р. № 04-о, і містять такі складові:

- титульну сторінку, де зазначено вид практики студента, навчальний підрозділ, курс, група, спеціальність;
- направлення на практику;
- календарний план проходження практики;
- звіт про виконання програми практики;
- відгук керівника практики від підприємства і оцінка роботи студента;
- відгук керівника практики від Академії про роботу студента;
- основні положення практики;
- правила ведення й оформлення щоденника.

Бланки щоденника за формою можна отримати під час установчої конференції практики (на випускній кафедрі, в навчальній частині, деканаті).

Зразок оформлення титульної сторінки звіту

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	
ЗВІТ	
про виконання програми _____	практики _____
(вид практики)	
студента _____	
(прізвище, ім'я, по батькові)	
групи _____	
Спеціальність _____	
Кваліфікаційний рівень _____	
База практики _____	
(повна назва)	
Керівник практики від бази практики _____	Керівник практики від випускної кафедри _____
(посада, прізвище, ініціали)	
(посада, прізвище, ініціали)	
Звіт захищено “ ___ ” _____ 200_ р.	

Підпис	
Київ 200_	

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Мета і зміст практики	3
Організація і проведення практики	6
Орієнтовний сумарний план-графік виробничої практики	9
Програма практики	9
Тематичний план	11
Підбиття підсумків практики. Форми і методи контролю	14
Критерії оцінювання практики	15
Оформлення результатів проходження практики	16
Карта психологічного обстеження	20
Список рекомендованої літератури	22
Додатки	25

Відповідальний за випуск *Н. Г. Потапенко*

Редактор *О. І. Маєвська*

Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2145

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП